

PODSTAWOWY DYLEMAT POLITOLOGII:
DYSCYPLINA NAUKI
CZY POTOCZNA WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE?

O TRADYCJI UNIWERSYTETU I DEMARKACJI WIEDZY

*Wspominając pouczającą lekcję, udzieloną H.G. przez J.B.
20 grudnia 1983 r. w Warszawie, w sali im. Brudzińskiego*

Ryszard Skarżyński

PODSTAWOWY DYLEMAT POLITOLOGII:
DYSCYPLINA NAUKI
CZY POTOCZNA WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE?

○ TRADYCJI UNIwersYTETU I DEMARKACJI WIEDZY

Temida2

Białystok 2012

Rada programowa Wydawnictwa Temida 2:

Leonard Etel, Marian Grzybowski, Adam Jamróz, Dariusz Kijowski, Cezary Kosikowski, Adam Lityński, Emil Pływaczewski, Stanisław Prutis, Eugeniusz Ruśkowski, Walerian Sanetra, Halina Świączkowska, Bogdan Wierzbicki

Redaktor naukowy wydawnictwa:

Halina Świączkowska

Żadna część tej pracy nie może być powielana i rozpowszechniana w jakiegokolwiek formie i w jakikolwiek sposób (elektroniczny, mechaniczny), włącznie z fotokopiowaniem – bez pisemnej zgody wydawcy lub autora.

Recenzent: *Edmund Dmitrów*

ISBN 978–83–62813–04–9

Opracowanie graficzne i typograficzne: *Katarzyna Frąckiewicz*

Projekt okładki: *Jerzy Banasiuk*

Redakcja techniczna: *Jerzy Banasiuk*

Korekta: *Bogumiła J. Mancewicz*

Wydawca: **Temida 2**

Przy współpracy

Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku

© Copyright by Ryszard Skarzyński and Temida 2, Białystok 2012

Spis treści

Wstęp	9
Teoretycy polityki III Rzeczypospolitej o przedmiocie poznania politologii.....	24

Część I

Powstanie teorii polityki: od trudnych narodzin do łatwej autodestrukcji

1. Politologia – przedmiot poznania i teoria	25
2. Podstawowy dylemat politologii.....	31
3. Pierwsi teoretycy polityki	33
4. Pierwsi teoretycy polityki w Polsce	49
5. 1992 – początek końca.....	68
6. Teoria jądra	75
7. Kosz na śmiecie	80

Część II

Politologia III Rzeczypospolitej, czyli potoczna wiedza o społeczeństwie

8. Język i problem tego, co polityczne.....	105
9. Teoria, metodologia i erudycja.....	111
10. Samolikwidacja politologii	118
11. Prawidłowa akredytacja	122
12. Od rolnictwa do politologii politechnicznej	136
13. Bilans rozwoju teorii polityki po upadku komunizmu	139
14. „Politologdzy” – z nazwy	144

Część III

Główne twierdzenia teoretyków polityki III Rzeczypospolitej

15. Politologia interdyscyplinarna	147
16. Politologia empiryczna	159
17. Politologia jako metodologia	167
18. Politologia otwarta ontologicznie	170
19. Politologia jako socjologia.....	177
20. Ku pseudonauce politologii	183

Część IV

Politolog w warunkach kolonizacji dyscypliny (187)

21. Wydział Dziennikarstwa i Nauk Potocznych.....	188
22. Politologia turystyczna, drogowa, kościelna i historyczna	203
23. Od teorioignorancji do postpolityki.....	217
24. Kto jest politologiem?.....	228
25. Imigranci a rozwój politologii	234

Część V

Podstawy teorii i metodologii politologii

26. Teoria i poznanie	239
27. Nauki polityczne, nauka o polityce i politologia	248
28. Teoria politologii.....	258
29. Znaczenie problemu tego, co polityczne dla politologii.....	262
30. Pozorna mnogość teorii politologii.....	265
31. Przedmiot poznania politologii	279
32. Kryterium tego, co polityczne.....	286

Spis treści

33. Przedmiot poznania politologii w ujęciu historyczno–socjologicznym	295
34. Rozstrzygnięcie podstawowego dylematu politologii	303
35. Struktura tego, co polityczne	313
36. Metoda politologii.....	331
37. Status poznawczy teorii tego, co polityczne.....	333

Wnioski

1. Politologia i problem dyscypliny nauki	335
2. Tradycja uniwersytetu, kultura wumłowska i problem demarkacji wiedzy ..	337
3. Politologia jako pseudonauka	341
4. Politologia jako dyscyplina nauki	344
Bibliografia	347